

Taras Bilous: Jag är en ukrainsk socialist. Här är orsaken till att jag gör motstånd mot den ryska invasionen.

[Ur [Links International Journal of Socialist Renewal](#), 28 juli 2022, ursprungligen publicerad i [Commons](#). Översättning från engelska, Göran Källqvist.]

Jag skriver från Ukraina, där jag tjänstgör i Lokalförsvarsstyrkorna. För ett år sedan förväntade jag mig inte att vara i denna situation. Precis som miljontals ukrainare har mitt liv vänts upp och ner av krigets kaos.

Under de senaste fyra månaderna har jag haft möjligheten att träffa folk som jag knappast skulle ha mött under andra omständigheter. En del av dem hade före 24 februari aldrig kunnat tänka sig att ta till vapen, men den ryska invasionen tvingade dem att släppa allt och skydda sina familjer.

Vi kritiserar ofta den ukrainska regeringens agerande och hur försvaret organiseras. Men vi ifrågasätter inte att det behövs motstånd och förstår mycket väl varför och för vad vi strider.

Under dessa månader har jag samtidigt försökt följa och delta i den internationella vänsterns diskussioner om kriget mellan Ryssland och Ukraina. Och det främsta jag nu känner från dessa diskussioner är trötthet och besvikelse. Vi måste använda alltför mycket tid för att vederlägga den falska ryska propagandan, alltför mycket tid på att förklara varför Moskva inte hade några "legitima säkerhetshänsyn" som rättfärdigar kriget, alltför mycket tid på att slå fast självbestämmandets grundläggande förutsättningar, som varje vänsteranhängare redan borde hålla med om.

Det kanske mest slående med många av diskussionerna om det rysk-ukrainska kriget är att ukrainarnas åsikt ignoreras. I en del av vänsterns diskussioner framställs ukrainarna fortfarande som antingen passiva offer som man ska sympatisera med eller som nazister som bör fördömas. Men den yttersta högern utgör en klar minoritet av det ukrainska motståndet, medan den absoluta majoriteten av ukrainarna stöder motståndet och inte vill vara enbart passiva offer.

Förhandlingar

Bland många välmenande människor har det under de senaste månaderna hörts allt högre men när det kommer till kritan vaga uppmaningar till förhandlingar och en diplomatisk lösning av konflikten. Men exakt vad betyder det? Det fördes förhandlingar mellan Ukraina och Ryssland i flera månader efter invasionen, men de stoppade inte kriget. Före det hade förhandlingar om Donetsbäckenet varat i mer än 7 år med franskt och tyskt deltagande. Men trots undertecknade överenskommelser och ett eldupphör löstes aldrig konflikten. Under ett krig mellan två stater fastställs å andra sidan till och med kapitulationsvillkoren vanligtvis vid förhandlingsbordet.

Uppmaningar till diplomati betyder i sig själv ingenting om vi inte tar upp förhandlingspositioner, konkreta eftergifter och parternas vilja att följa en undertecknad överenskommelse. Allt detta beror direkt på hur fiendtligheterna utvecklas, vilket i sin tur är beroende av omfattningen på den militära hjälpen. Och det kan påskynda slutandet av en rättvis fred.

Läget i de ockuperade territorierna i södra Ukraina pekar på att de ryska trupperna försöker upprätta permanenta ställningar där, eftersom det ger Ryssland en landkorridor till Krim. Kreml använder det spannmål som de har plundrat i dessa territorier för att stöda sina klientregimer och hotar på samma gång hela världen med svält genom att blockera ukrainska hamnar. Överenskommelsen om att häva blockaden av export av ukrainskt spannmål som skrevs under i Istanbul den 22 juli bröts av Ryssland dagen efter undertecknandet genom att angripa hamnen i Odessa med missiler.

Samtidigt fortsätter höga ryska politiker, som Säkerhetsrådets tidigare ordförande och dess nuvarande vice ordförande, Dmitrij Medvedev, eller chefen för Roscosmos, Dmitrij Rogozin, att skriva att Ukraina måste förstöras.¹ Det finns ingen orsak att tro att Ryssland kommer att upphöra med sin territoriella expansion även om det en dag skulle gynna Kreml att skriva under en tillfällig vapenvila.

Å andra sidan anser 80% av ukrainarna att territoriella eftergifter är oacceptabla.² Att ge upp de ockuperade territorierna innebär för ukrainare att förråda sina landsmän och släktingar, och finna sig i de dagliga bortföranden och den tortyr som ockupanterna utför. Under dessa förhållanden kommer inte parlamentet att stadfästa ett avträdande, även om väst tvingar den ukrainska regeringen att gå med på förlust av territorier. Det skulle bara misskreditera president Volodymyr Zelenskyj och leda till till att det väljs mer nationalistiska myndigheter, medan den yttersta högern skulle belönas med gynnsamma omständigheter för att rekrytera nya medlemmar.

Zelenskyjs regering är förstås nyliberal. Den ukrainska vänstern och fackföreningarna har organiserat i stor omfattning mot hans sociala och ekonomiska politik.³ Men när det gäller krig och nationalism är Zelenskyj den mest måttfulla politiker som kunde ha kommit till makten i Ukraina efter annekteringen av Krim 2014 och inledningen av kriget i Donetsbäckenet.

Det har också funnits en del missförstånd om hans egna meriter. Många författare lägger till exempel skulden på Zelenskyj för den nationalistiska språkpolitiken, som inriktats på begränsningar av det ryska språket inom den offentliga sfären och även restriktioner för gymnasieutbildning på nationella minoritetsspråk. Dessa språklagar antogs i själva verket under den föregående

---

1 Se [Kharkiv Human Rights Protection Group](#), 17 juni 2022.

2 [Kyiv International Institute of Sociology](#), 18 maj 2022.

3 [Commons](#), 29 april 2022.

parlamentsperioden, det är bara så att enskilda föreskrifter i dessa lagar trädde i kraft efter att Zelenskyj tillträdde. Hans regering har upprepade gånger försökt mjuka upp dem, men har varje gång backat efter nationalistiska protester.

Det blev tydligt efter invasionen i hans täta vädjan till ryssarna, hans inbjudan till Kreml att förhandla, och hans uttalanden att den ukrainska armén inte skulle ta tillbaka de territorier som kontrollerades av ryssarna före den 24 februari, utan skulle försöka återfå dem genom diplomatiska åtgärder i framtiden. Om Zelenskyj skulle ersättas av någon mer nationalistisk politiker skulle situationen bli mycket värre.

Jag behöver knappast förklara konsekvenserna av ett sådant resultat. Inrikespolitiken skulle bli ännu mer auktoritär, revanschstämningar skulle bli förhärskande och kriget skulle inte upphöra. Varje ny regering skulle bli mycket mindre återhållsam med att bombardera ryskt territorium. Med en återupplivad yttersta höger skulle vårt land dras ännu djupare in i en malström av nationalism och reaktion.

Som någon som har sett krigets fasor förstår jag önskan att det ska ta slut så fort som möjligt. I själva verket är ingen mer angelägen om att kriget ska ta slut än vi som bor i Ukraina, men det är också viktigt för ukrainarna exakt hur kriget kommer att sluta. I början av kriget hoppades också jag att den ryska antikrigsrörelsen skulle tvinga Kreml att avsluta invasionen. Men tyvärr hände inte det. Idag kan den ryska antikrigsrörelsen bara påverka situationen genom att genomföra mindre sabotage av järnvägar, militärfabriker, och så vidare.⁴ Större saker kommer att bli möjliga först efter att Ryssland besegrats militärt.

Under vissa omständigheter kan det givetvis vara lämpligt att gå med på eldupphör. Men ett sådant eldupphör skulle bara vara tillfälligt. Varje rysk framgång skulle stärka Vladimir Putins regim och dess reaktionära tendenser. Det skulle inte innebära fred utan decennier av instabilitet, gerillamotstånd i de ockuperade områdena och återkommande sammandrabbningar vid gränslinjen. Det skulle inte bara vara en katastrof för Ukraina utan också för Ryssland, där en reaktionär politisk svängning skulle intensifieras och ekonomin lida av sanktioner, med svåra konsekvenser för vanliga civila.

Ett militärt nederlag för den ryska invasionen är därmed också i ryssarnas intresse. Bara en inhemsk massrörelse för förändringar kan öppna möjligheter för att återställa stabila relationer mellan Ukraina och Ryssland i framtiden. Men om Putins regim segrar kommer en sådan revolution att vara omöjlig för lång tid framåt. Putins regim måste besegras för att ge möjlighet till progressiva förändringar i Ukraina, Ryssland och hela den postsovjetiska världen.

Vad socialister borde göra

Det är värt att konstatera att jag till stor del har koncentrerat mig på den nuvarande konflikten inrikespolitiska dimensioner – för både ukrainare och ryssar. Många inom vänstern utomlands har en benägenhet att diskutera dess bredare geopolitiska konsekvenser. Men enligt min åsikt bör socialister när de bedömer konflikten först av allt uppmärksamma det folk som är direkt indraget i den. Och för det andra underskattar många i vänstern de hot som en möjlig framgång för Ryssland utgör.

---

4 [The Insider](#), 6 juli 2022.

Det var varken Joe Biden eller Zelenskyj som tog beslutet att göra motstånd mot den ryska ockupationen utan det ukrainska folket, som under invasionens första dagar reste sig i massiv skala och köade för att få vapen. Om Zelenskyj hade kapitulerat då, så hade han bara blivit misskrediterad i nästan hela samhällets ögon, men motståndet skulle ha fortsatt i annan form under ledning av hårdföra nationalistiska styrkor.

Som Volodymyr Artiuch har konstaterat i *Jacobin* ville dessutom väst inte ha kriget.⁵ USA ville inte ha problem i Europa eftersom de ville koncentrera sig på konfrontationen med Kina. Tyskland och Frankrike ville ännu mindre ha detta krig. Även om Washington har gjort en hel del för att undergräva internationell lag (precis som socialister överallt i världen kommer vi till exempel aldrig att glömma den kriminella invasionen av Irak), så har de genom att stöda det ukrainska motståndet gjort det rätta.

Historiskt sett är kriget i Ukraina lika lite ett ombudskrig som Vietnamkriget var ett ombudskrig mellan USA å ena sidan och Sovjetunionen å den andra. Men ändå var det också både det vietnamesiska folkets nationella befrielsekrig mot USA och ett inbördeskrig mellan anhängare till Nord- och Sydvietnam. Nästan alla krig är mångfacetterade, deras karaktär kan förändras under sitt förlopp. Men vad ger det oss i praktiska ordalag?

Under kalla kriget behövde internationalister inte lovprisa Sovjetunionen för att stöda den vietnamesiska kampen mot USA. Och det är inte sannolikt att någon socialist skulle ha givit vänsteroppositionella i Sovjetunionen rådet att gå mot stödet till Vietcong. Skulle de ha gjort motstånd mot det sovjetiska militära stödet till Vietnam på grund av att Sovjetunionen på ett brottsligt sätt slog ner Pragvåren 1968? Varför anses då de dödliga ockupationerna av Afghanistan och Irak vara seriösa argument mot hjälp när det handlar om västs stöd till Ukraina?

Istället för att betrakta världen som bara sammansatt av geopolitiska läger måste socialistiska internationalister bedöma varje konflikt på basis av det arbetande folkets intressen och deras kamp för frihet och jämlikhet. Revolutionären Leo Trotskij skrev en gång, hypotetiskt, att om det fascistiska Italien under försvaret av sina intressen hade stött det antikoloniala upproret i Algeriet mot det demokratiska Frankrike, så skulle internationalisterna ha stött Italiens beväpning av rebellerna.⁶ Det låter helt rätt, och det hindrade inte honom från att vara antifascist.

Vietnams kamp gynnade inte bara Vietnam. USA:s nederlag där hade en betydande (om än tillfällig) avskräckande effekt på den amerikanska imperialismen. Samma sak gäller Ukraina. Vad kommer Ryssland att göra om Ukraina besegras? Vad skulle hindra Putin från att erövra Moldavien och andra postsovjetska stater?

USA:s herravälde har haft fruktansvärda konsekvenser för mänskligheten och tack och lov är det nu på nedgång. Men ett slut för USA:s överlägsenhet kan antingen medföra en övergång till en mer demokratisk och rättvis världsordning eller allas krig mot alla. Det kan också innebära en återgång till politiken med imperialistiska inflytelsesfärer och att gränserna ritas om militärt, som under tidigare århundraden.

Om icke-västliga imperialistiska rovdjur drar fördel av USA:s försvagning för att normalisera sin aggressiva politik kommer världen att bli ännu mer orättvis och farlig. Ukraina och Syrien är

5 Se "Varför den ryska invasionen inte borde ha varit någon överraskning" i [artikelsamling](#) från 20 mars 2022.

6 L Trotskij, [Lär er att tänka - Ett vänligt råd till vissa ultravänsterister](#), på marxistarkiv.se.

exempel på hur en ”multipolär värld” kommer att se ut om inte de icke-västliga imperialisternas aptit minskas.

Ju längre denna fasansfulla konflikt i Ukraina pågår, desto mer kan folkets missnöje i västländerna öka som resultat av de ekonomiska svårigheter som kriget och sanktionerna orsakar. Kapitalet tycker inte om att förlora profiler och vill kunna ”fortsätta som vanligt”, och kan försöka utnyttja situationen. Situationen kan också utnyttjas av högerpopulister som inte har något mot att dela inflytelsesfärer med Putin.

Men att socialister skulle utnyttja detta missnöje till att kräva mindre hjälp till Ukraina och mindre tryck på Ryssland vore att förkasta solidariteten med de förtryckta.

Fler artiklar av Bilous:

[Ett brev från Kiev till vänstern i väst](#). Öppet brev från Bilous, som riktar allvarlig kritik mot hur delar av vänstern har hanterat Rysslands aggression mot Ukraina.

[“Vänstern i väst måste tänka om”](#). Noter om kriget från Kiev, intervju från mars 2022.

[Självbestämmande och kriget i Ukraina](#). Artikel om varför vänstern ska stöda Ukrainas motståndskamp, inklusive vapenleveranser till den.

[Kriget i Ukraina, internationell säkerhet och vänstern](#). Artikel om kriget i Ukraina, NATO:s roll och förslag till vänsterstrategi i frågan om internationell säkerhet.